

Súkromná základná škola s materskou školou

Námestie slobody 100, 083 01 Sabinov

Smernica riaditeľky školy č. 1/2024

Zásady vypracúvania záverečných prác žiakov (ku koncu študijného cyklu)

Sabinov, 15. 12. 2024

riaditeľka školy

Článok 1

Úvodné ustanovenie

Riaditeľka Súkromnej základnej školy s materskou školou (Súkromná ZŠ s MŠ) v Sabinove vydáva túto internú smernicu, ktorou určuje pravidlá a postup pri vypracúvaní záverečných prác žiakov školy. Smernica vychádza zo Školského vzdelávacieho programu Súkromnej základnej školy „Učme sa byť dobrými ľuďmi“ a z návrhu Pedagogickej rady Súkromnej ZŠ s MŠ s cieľom rozvíjať u žiakov zručnosti riešiť konkrétne problémy, prakticky využívať osvojené teoretické poznatky a samostatne pracovať na zadaných úlohách.

Článok 2

Základné ustanovenie

1. Smernica určuje jednotný postup pri výbere témy, spôsobe vypracúvania záverečnej práce, požiadavkách na úroveň a formu práce v jednotlivých cykloch, záväzných termínoch pri vypracúvaní a odovzdaní záverečnej práce, jej prezentácii, obhajobe, spôsobe hodnotenia a archivácii.
2. Smernica je záväzná pre všetkých žiakov a pedagógov Súkromnej ZŠ s MŠ v Sabinove.
3. Záverečná práca je samostatnou prácou každého žiaka a je jednou z podmienok úspešného ukončenia cyklu a postupu do vyššieho cyklu Súkromnej ZŠ s MŠ.
4. Záverečná práca sa vypracováva 1x/cykľus, teda najneskôr v 3. ročníku, v 5. ročníku a v 8. ročníku. Pre žiakov 9. ročníka je vypracovanie záverečnej práce dobrovoľné.
5. Vypracovanú záverečnú prácu musia žiaci prezentovať a obhájiť pred svojimi spolužiakmi, pedagógmi i pred verejnosťou, čím sa zároveň skvalitní pripravenosť žiakov na ďalšie štúdium na strednej a vysokej škole.

Článok 3

Zadávanie ročníkových prác

1. Tému záverečnej práce si vyberá žiak podľa svojich záujmov a osobných skúseností, jej vhodnosť a náročnosť vzhľadom k cyklu je povinný prekonzultovať s vyučujúcim, ktorého si vyberie za svojho konzultanta.
2. Po výbere témy je žiak povinný vypracovať záverečnú prácu najneskôr do dvoch rokov (napr. ak si vyberie tému na začiatku 6. ročníka, musí ju vypracovať do konca 7. ročníka).
3. Na návrh Pedagogickej rady a so súhlasom riaditeľky záverečnou prácou môže byť i

spoločná (napr. výskumná) práca viacerých spolužiakov.

4. Záverečná práca v 1. cykle má formu projektu a žiak ju vypracuje podľa pokynov konzultanta.
5. Záverečná práca v 2. a 3. cykle sa skladá z dvoch častí – **teoretická časť** – jej účelom je naučiť žiakov samostatne vyhľadávať informácie, triediť ich a spracovať a **praktická časť** – obsahuje praktickú ukážku, zhotovenie modelu, prieskum, návrh riešenia.

Článok 4

Spôsob a rozsah spracovania záverečných prác

1. Spôsob a rozsah spracovania záverečnej práce je odlišný v každom cykle a závisí od obsahu učiva informatiky, ktoré žiaci v danom ročníku preberajú.

Prvý cyklus (1. – 3. ročník)

V 1. cykle robia žiaci záverečné práce na tvrdý papier – môže mať rôzny tvar v závislosti od zvolenej témy. Žiaci na papier kreslia a ilustrácie a obrázky doplnia textom, ktorý vyhľadajú v rôznych encyklopédiách, na internetových stránkach a následne spracujú, prerozprávajú vlastnými slovami a prepíšu na počítači. Práca môže byť doplnená rôznymi trojrozmernými maketami, krátkou zostavou, ukážkou tanca, krokov, kostýmu, atď.

Druhý cyklus (4. – 5. ročník)

V 2. cykle je práca v elektronickej podobe. **Rozsah teoretickej časti je 2 - 3 normostrany** (jedna normostrana je 1 800 znakov vrátane medzier). Nepočíta sa úvod, obsah, záver, zoznam použitej literatúry. **Rozsah praktickej časti je max. 3 strany.**

Tretí cyklus (6. – 8. ročník)

Rozsah teoretickej časti je 3 - 5 strán, rozsah praktickej časti je max. 5 strán. Práca v 3. cykle by mala byť na najvyššej úrovni a musí obsahovať všetko učivo informatiky preberané v nižších ročníkoch.

2. Súčasťou každej záverečnej práce v 2. a 3. cykle je aj projekt (prezentácia, video, www. stránka, trojrozmerná maketa, ...).
3. **Je zakázané preberať z internetových stránok celé texty, kopírovať ich a vkladať do svojej práce. Každý text, ktorý si žiaci na internete vyhľadajú a chcú použiť vo svojej**

práci, musí byť prerozprávaný vlastnými slovami.

Článok 5

Formálna úprava záverečných prác

1. Práca sa píše v slovenskom jazyku. Práca z cudzieho jazyka sa píše v príslušnom cudzom jazyku.
2. Záverečná práca musí spĺňať tieto formálne požiadavky:
 - a) Píše sa v bežnom textovom editore na papier formátu A4 (297 mm x 210 mm) čiernym písmom tak, aby bola dobre čitateľná.
 - b) Okraje textu sú 2,5 cm od hrany listu papiera.
 - c) V celej práci, vrátane titulného listu, musí byť použité jednotné riadkovanie hlavného textu – 1,5. V poznámkach pod čiarou alebo za textom je riadkovanie 1.
 - d) V celej práci musí autor použiť font Times New Roman.
 - e) Strany práce sa číslujú arabskými číslicami. Číslo strany sa umiestni v dolnej časti strany (päte). Strany sa číslujú rovnakým typom písma a rovnakou veľkosťou ako text práce. Titulný list sa počíta do stránkovania, ale číslo sa na neho nepíše. Prvá strana, na ktorej sa uvedie číslo, je úvod. Zoznam použitej literatúry sa do stránkovania počíta a je poslednou číslovanou stranou. Prílohy sa nečíslujú.
 - f) Kapitoly sa číslujú arabskými číslicami; za posledným číslom ani za názvom sa bodka nedáva. Čísľuje sa aj záver a úvod sa môže označiť číslom 0, napríklad:
0 Úvod
1 xxxxx
1.1 xxxxxxxx
1.1.1 xxxxxxxxxxx
 - g) Ilustrácie, tabuľky, grafy
Všetky netextové časti (tabuľky, grafy, mapy, fotografie, CD,...) dopĺňajú prácu.
 - h) Nákresy (ilustrácie):
Nákresy sa označujú v texte skratkou obr. X (obrázok). V prípade, že nejde o vlastnú ilustráciu, musí byť uvedený autor alebo zdroj, z ktorého je prebraná. Pokiaľ sa ilustrácia nachádza v texte, nadpis a popis sa píše pod ňou.
 - i) Tabuľky:
Tabuľka sa označuje skratkou tab. X (tabuľka). Musí mať hore umiestnený nadpis, prípadne stručný sprievodný text. Ak je potrebná legenda, píše sa pod tabuľku.

j) Grafy a diagramy:

V texte sa označujú slovom graf X. Každý graf má mať nadpis a prípadný sprievodný text.

k) Mapy:

Každá mapa musí obsahovať názov, grafickú mierku, orientačné body (kóta, sídlo, tok) a označenie severu.

l) Fotodokumentácia:

Každá fotografia musí mať vlastné označenie, nadpis, meno autora a rok (píše sa pod fotografiu).

m) Prílohy sa číslujú veľkými písmenami latinskej abecedy (A, B,.....), každá príloha začína na novej strane, napríklad:

Príloha A

Príloha A.1

Príloha A.1.1

Príloha B

Článok 6

Štruktúra záverečných prác

- Titulný list
- PodĎakovanie (dobrovoľné)
- Čestné prehlásenie (od 2. cyklu)
- Obsah

Teoretická časť

- Úvod do témy
- Jadro práce
- Význam a kontext témy

Praktická časť

- Môže mať rôznu štruktúru, v závislosti od zvolenej témy a po dohode s konzultantom.
- Záver práce
- Zoznam použitej literatúry
- Prílohy

Titulný list:

Na obale musí byť uvedené: škola a jej presná adresa, mesto, názov práce, Záverečná práca, meno a priezvisko autora, trieda, dátum, meno školiteľa (šablona).

Obsah:

Obsah sa uvádza na začiatku práce. Sú v ňom uvedené názvy všetkých kapitol s číslom a číslo strany.

Teoretická časť**Úvod do témy:**

Obsahuje dôvod, prečo sa autor rozhodol vypracovať prácu na danú tému a aký je jej význam v súčasnosti.

Jadro práce:

Žiak sa oboznámi s relevantnou literatúrou, internetovými zdrojmi, vedeckými článkami alebo inými zdrojmi informácií, ktoré súvisia s témou jeho práce a rozpracuje tému, ktorú si vybral (rozsahom a úrovňou primerane cyklu).

Význam a kontext témy:

Autor vysvetlí dôležitosť témy v širšom spoločenskom kontexte.

Praktická časť – prieskum, umelecký prednes, názorná ukážka, návrh riešení, ... Praktickú časť môžu dopĺňať ilustrácie, tabuľky, grafy.

Záver práce:

V závere autor stručne zhodnotí, v čom bola práca pre neho aj pre ostatných prínosom, či splnil ciele, ktoré si pri plánovaní práce vytýčil, uvedie závery, ku ktorým sa dopracoval v praktickej časti, môže ich konfrontovať so všeobecne platnými závermi.

Zoznam použitej literatúry:

Zoznam musí byť v abecednom poradí.

Podľa medzinárodnej normy STN ISO 690 sa pri uvádzaní **autora** uvedie ako prvé priezvisko autora veľkými písmenami, potom meno malými písmenami alebo iba začiatkové písmeno. Pokiaľ sú dvaja alebo traja autori, uvedú sa tak, že sa medzi nich vloží pomlčka. Pokiaľ sú viacerí ako traja

autori, vymenujú sa maximálne traja a za tým sa uvedie skratka *a kol.* Ak sa v dokumente meno autora nenachádza, umiestni sa na prvé miesto odkazu názov.

Názov sa musí reprodukovat' tak, ako je uvedené v prameni, píše sa šikmým písmom (kurzívou). Do hranatých zátvoriek za názov možno uviesť preklad názvu. Dlhý názov sa nesmie skracovať. Za názvom práce nasleduje bodka. (šablona)

Odkaz na www stránku:

Odkaz by mal obsahovať:

- autora správy alebo dokumentu
- názov správy, dokumentu, príp. tému
- adresu (http, ftp, e-mail)

Citácia:

Citát je „text, ktorý sme doslovne prevzali z nejakého dokumentu, informačného zdroja.“ Citát sa na rozdiel od parafrázy uvádza v úvodzovkách. **Za** citovaným textom sa v zátvorke uvedie autor a rok.

Parafráza je voľné spracovanie cudzej myšlienky.

Článok 7

Termíny vypracovania a odovzdávania záverečných prác

1. Záväzné termíny pre spracovanie záverečných prác sú:
 - najneskôr do 30. 9. v 2., 4. a 7. ročníku - výber témy ročníkovej práce, jej odkonzultovanie s konzultantom a nahlásenie triednemu učiteľovi
 - do 31. 10. - 1. konzultácia – osnova + práca na teoretickej časti; dohodnuté ďalšie min. 2 termíny konzultácií
 - do 31. 1. – ukončenie teoretickej časti; dohodnuté ďalšie min. 2 termíny konzultácií
 - do 30. 4. – ukončenie praktickej časti; odovzdanie záverečnej práce na kontrolu konzultantovi a následne triednemu učiteľovi
 - od 15. 5. do 15. 6. – prezentácia záverečnej práce
2. Predpísané konzultácie sú záväzné pre žiakov 2. a 3. cyklu a pre tých žiakov v 1. cykle, ktorých konzultantom je zákonný zástupca, prípadne externý konzultant.
3. Konzultácie v 1. cykle si volia triedni učitelia podľa svojich možností a potrieb.
4. Nedodržanie termínov a spôsob prístupu k vypracovaniu záverečnej práce sa bude riešiť výchovnými opatreniami.

5. Všetkým žiakom tlačí záverečnú prácu triedny učiteľ. Práce musia mať žiaci vytlačené do 10. 5., aby sa stihli pripraviť na prezentáciu. Za vytlačenie záverečnej práce (1 originál) sa nevyberá žiaden poplatok.

Článok 8

Prezentácia a hodnotenie záverečných prác

1. Neoddeliteľnou súčasťou vypracovania záverečnej práce je jej prezentácia. Prezentácia umožňuje žiakovi zdieľať svoje zistenia, riešenia a návrhy, ktoré vypracoval v praktickej časti práce a zároveň sa cvičiť v prezentačných schopnostiach.
2. Prezentácia sa koná za prítomnosti triedneho učiteľa, konzultanta, pedagógov školy, riaditeľky školy, žiakov triedy i iných tried. Prezentácie sú otvorené aj pre rodičov žiakov a verejnosť. Ak je konzultantom niekto iný ako vyučujúci predmetu, z ktorého žiak robil záverečnú prácu, musí sa prezentácie zúčastniť aj tento vyučujúci, prípadne externý konzultant. Prítomní pedagógovia aj žiaci môžu klásť žiakovi doplňujúce otázky.
3. Triedny učiteľ má právo prácu, ktorá nespĺňa predpísané kritériá a svojou úrovňou nie je hodná žiaka príslušného cyklu, neprevziať. Práce, ktoré neboli odovzdané v termíne a nevyhovujúce práce musia žiaci prepracovať a prezentovať v náhradnom termíne, ktorý určí triedny učiteľ alebo konzultujúci učiteľ.
4. Svoju prácu musí prezentovať každý žiak. V prípade jeho neprítomnosti určí triedny učiteľ danému žiakovi náhradný termín.
5. Žiaci prezentujú svoje práce počas vyučovania v termínoch, ktoré určí riaditeľka školy. Termíny prezentácie záverečných prác jednotlivých cyklov budú zverejnené na nástenke v zborovni, vo vestibule školy a na internetovej stránke školy.
6. Triedni učitelia prezentujúcich žiakov upravia priestor, v ktorom budú žiaci prezentovať svoje práce podľa potrieb žiakov a tak, aby v nich bolo miesto na sedenie pre poslucháčov.
7. **Časová dĺžka prezentácie:** Prezentácia by mala byť stručná, jasná a pútavá. Dĺžka prezentácie sa líši v závislosti od cyklu:
 - **1. cyklus :** do 5 minút
 - **2. cyklus:** 5 – 10 minút
 - **3. cyklus:** 10 – 15 minút
8. **Formy prezentácie:** Prezentácia práce môže mať rôzne formy. Je dôležité, aby si žiak vybral formu, ktorá najlepšie vyjadruje jeho zistenia a zároveň je vhodná pre danú tému a cieľovú skupinu. Medzi odporúčané formy prezentácie patria:

- **Prezentácia pomocou PowerPointu, Sway alebo iného prezentačného nástroja (napr. Google Slides, Prezi)**
 - **Výhody:** Prezentácia je vizuálna a môže obsahovať obrázky, grafy, tabuľky, videá alebo zvukové nahrávky. Vhodné pre prezentáciu zistení, analýz a návrhov riešení.
 - **Rozsah:** Obsahuje 5 až 10 snímok, ktoré podrobne ilustrujú kľúčové body práce.
 - **Prezentácia formou ukážky alebo demonštrácie**
 - **Výhody:** Žiak môže predviesť praktickú časť práce v praxi, napríklad experiment, prototyp alebo ukážku riešenia problému (napr. vytvorenie modelu, technologického postupu).
 - **Rozsah:** Môže byť doplnená o vizuálny materiál alebo fyzické ukážky a je vhodná pre technické alebo praktické témy.
 - **Prezentácia vo forme videa alebo multimedialnej prezentácie**
 - **Výhody:** Video umožňuje kombinovať vizuálnu a zvukovú stránku témy, čo môže byť veľmi pútavé a dynamické. Je vhodné pre témy, ktoré zahŕňajú procesy, experimenty alebo výsledky z výskumu.
 - **Rozsah:** Video môže trvať od 5 do 10 minút, v závislosti od typu témy a jej zložitosti.
 - **Prezentácia formou panelovej diskusie alebo rozhovoru**
 - **Výhody:** Tento formát je interaktívny, keďže žiak môže pozvať spolužiakov alebo učiteľa na simulovanú diskusiu o téme. Žiak obhajuje svoju prácu a odpovedá na otázky týkajúce sa problému a riešení.
 - **Rozsah:** Prezentácia môže byť kratšia, okolo 10 až 15 minút, vrátane diskusie.
9. **Spôsoby prezentácie:** Prezentácia môže byť vykonaná rôznymi spôsobmi, ktoré podporujú interaktivitu a zapájanie publika:
- **Interaktívna prezentácia:** Žiak môže pripraviť otázky alebo úlohy pre poslucháčov, ktoré súvisia s témou práce. Týmto spôsobom zapojí spolužiakov a vyučujúceho do diskusie, čím sa prezentácia stáva živšou a interaktívnejšou.
 - **Kreatívna prezentácia s vizuálnymi prvkami:** Žiak môže do prezentácie zahrnúť fotografie, grafy, infografiky, alebo vlastnoručne vytvorené ilustrácie, ktoré pomôžu vizuálne vysvetliť teoretické a praktické časti práce.

- **Prezentácia s využitím technológie:** Okrem PowerPointu alebo podobných nástrojov môže žiak využiť aj interaktívne aplikácie, ako sú KAHOOT alebo Mentimeter, ktoré umožňujú získať spätnú väzbu od publika v reálnom čase, napríklad formou ankiet alebo kvízov na tému práce.

10. **Hodnotenie prezentácie:** Prezentácia záverečnej práce bude hodnotená podľa nasledujúcich kritérií:

- **Obsahová kvalita prezentácie** (jasnosť, úplnosť, prepojenie s teoretickou a praktickou časťou práce)
- **Prezentačné schopnosti** (plynulosť, sebadôvera, zrozumiteľnosť)
- **Kreativita a vizuálna prezentácia** (využitie grafiky, dizajnu, inovácií)
- **Interaktivita a zapojenie publika** (spôsob zapojenia spolužiakov alebo vyučujúceho do prezentácie)

Príklad prezentácie:

Pre príklad na tému „Vplyv recyklácie odpadu na životné prostredie v našom meste“ môže žiak zvoliť jednu z týchto prezentácií:

- **PowerPoint prezentácia:** *Obsahuje snímky s údajmi o recyklácii v meste, grafy ukazujúce percentuálny podiel recyklovaného odpadu a vizuálne porovnanie pred a po zavedení nových recyklačných systémov. Na konci prezentácie by žiak mohol zhrnúť konkrétne kroky, ktoré boli vykonané na zlepšenie situácie.*
- **Demonštrácia:** *Žiak by mohol na prezentácii ukázať model nového recyklačného kontajnera, ktorý navrhol, a vysvetliť, ako by tento kontajner mohol pomôcť vylepšiť systém recyklácie v meste. Tento model by mohol byť 3D vytvorený zo základných materiálov.*
- **Video prezentácia:** *Video, ktoré ukazuje proces separácie odpadu v domácnostiach, následné triedenie odpadu v miestnom zbere a jeho recykláciu, s komentárom a analýzou výsledkov.*

11. **Obhajoba práce:** Po samotnej prezentácii nasleduje **obhajoba práce**, počas ktorej žiak odpovedá na otázky týkajúce sa jeho práce, metodológie, riešení a záverov. Otázky môžu klásť spolužiaci, vyučujúci alebo iní pozvaní hostia. Žiak by mal byť pripravený obhajovať svoje riešenia a presvedčiť publikum o správnosti svojich záverov.

12. **Záverečné práce** sa hodnotia slovné. Pri každej záverečnej práci sa hodnotí prístup ku

konzultáciám, spolupráca s konzultantom, formálna stránka práce, spôsob vypracovania a obsahová stránka práce, použité zdroje, úprava a celkové rozvrhnutie práce, originalita, úroveň prezentácie a vlastný prínos.

13. Na konci školského roka dostane každý žiak k vysvedčeniu aj slovné hodnotenie záverečnej práce.
14. Víťazi záverečných prác v každom cykle budú odmenení na konci školského roka vecným darom, prípadne poukážkou.

Článok 10

Archivácia záverečných prác

1. Záverečné práce sa archivujú v elektronickej podobe, a to minimálne po dobu 5 rokov.
2. Za archiváciu je zodpovedný vyučujúci informatiky, ktorému triedny učiteľ do 30. 5. odovzdá práce v elektronickej podobe.

Článok 11

Záverečné ustanovenie

Táto smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňa 15. 12. 2024.

Mgr. Silvia Urdzíková
riaditeľka